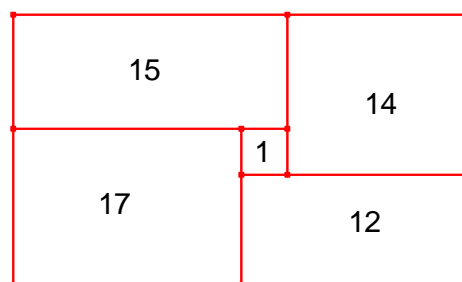

Problemes de Geometria per a l'ESO 244

2431.- La figura està formada per quatre rectangles d'àrees 12, 14, 15, 17 i un quadrat d'àrea 1.

Calculeu les dimensions del rectangle exterior.

Solució:

$$\overline{HE} = \overline{FJ} = \overline{LM} = \overline{KG} = 1$$

Siga $a = \overline{CE}$

$$\overline{CF} = \overline{BG} = \frac{14}{1+a}$$

$$\overline{BK} = 1 + \frac{14}{1+a} = \frac{15+a}{1+a}$$

$$\overline{BH} = \overline{AM} = \frac{12}{\frac{15+a}{1+a}} = \frac{12+12a}{15+a}$$

$$\overline{AL} = 1 + \frac{12+12a}{15+a} = \frac{27+13a}{15+a}$$

$$\overline{AK} = \overline{DJ} = \frac{17}{\frac{27+13a}{15+a}} = \frac{255+17a}{27+13a}$$

$$\overline{DF} = 1 + \frac{255+17a}{27+13a} = \frac{282+30a}{27+13a}$$

L'àrea del rectangle LNJD és 15:

$$a \left(\frac{282+30a}{27+13a} \right) = 15$$

Simplificant:

$$10a^2 + 29a - 135 = 0$$

Resolent l'equació:

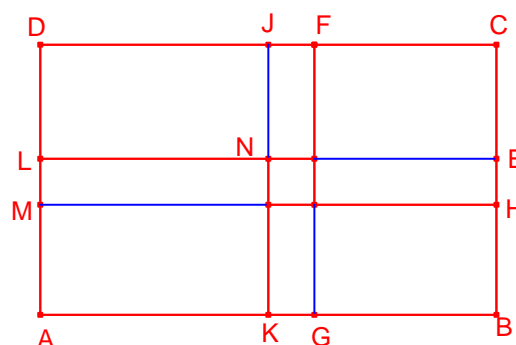
$$a = \frac{5}{2}$$

$$\overline{AB} = \frac{14}{1+a} + 1 + \frac{255+17a}{27+13a} = 4 + 1 + 5 = 10$$

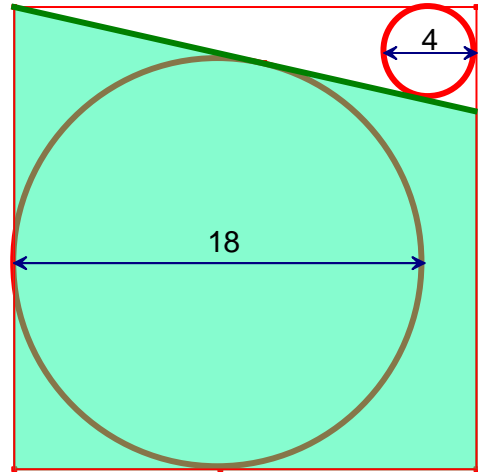
$$\overline{BC} = a + 1 + \frac{12+12a}{15+a} = \frac{5}{2} + 1 + \frac{12}{5} = \frac{59}{10}$$

Notem que l'àrea és:

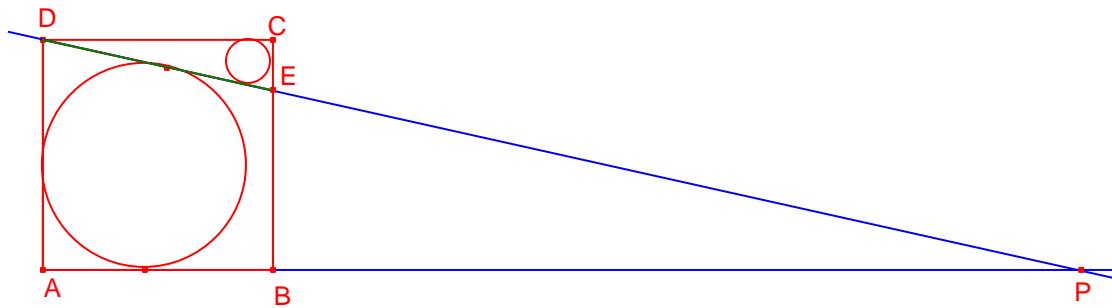
$$S_{ABCD} = 10 \cdot \frac{59}{10} = 12 + 14 + 15 + 17 + 1 = 59$$

2432.- Calculeu la proporció entre les àrees del quadrilàter ombrejat i el quadrat exterior.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = c$.

Siga $x = \overline{CE}$

La recta DE talla el costat AB en el punt P .

Els triangles rectangles $\triangle DCE$, $\triangle PAD$ són semblants i de raó 4:18

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{x}{c} = \frac{4}{18} = \frac{2}{9}$$

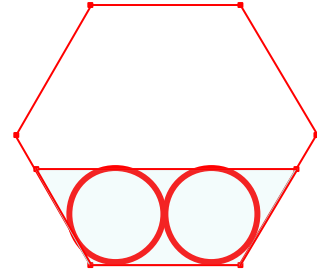
L'àrea del triangle $\triangle DCE$ és:

$$S_{DCE} = \frac{1}{2}xc = \frac{1}{9}c^2$$

La proporció d'àrees entre el quadrilàter $ABED$ i el quadrat $ABCD$ és:

$$\frac{S_{ABED}}{S_{ABCD}} = \frac{S_{ABCD} - S_{DCE}}{S_{ABCD}} = \frac{c^2 - \frac{1}{9}c^2}{c^2} = \frac{8}{9}$$

2433.- En la figura, dins d'un hexàgon regular s'han dibuixat dues circumferències tangents i iguals i a la vegada cadascuna tangent a dos costats. Calculeu la proporció entre les àrees del quadrilàter ombrejat i l'hexàgon.

Solució:

Siga $ABCDEF$ l'hexàgon regular de costat $\overline{AB} = c$

L'àrea de l'hexàgon regular és igual a l'àrea de sis triangles equilàters de costat

$$\overline{AB} = c$$

$$S_{ABCDEF} = 6 \cdot \frac{\sqrt{3}}{4} c^2 = \frac{3\sqrt{3}}{2} c^2$$

Siga $r = \overline{OT}$ radi de les circumferències.

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle ATO$

$$\overline{AT} = \frac{\sqrt{3}}{3} r$$

$$\overline{AB} = 2\overline{AT} + 2r = 2 \left(1 + \frac{\sqrt{3}}{3} \right) r = c$$

Aleshores,

$$r = \frac{3 - \sqrt{3}}{4} c$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle GUO$

$$\overline{GU} = \sqrt{3}r$$

$$\overline{GH} = 2\overline{GU} + 2r = 2(1 + \sqrt{3})r$$

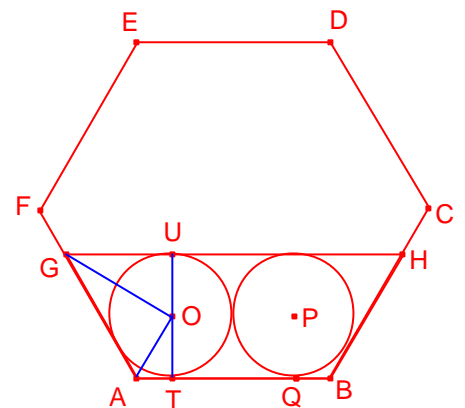
L'àrea del trapezi $ABHG$ és:

$$S_{ABHG} = \frac{\overline{AB} + \overline{GH}}{2} \cdot 2r = \frac{2 \left(1 + \frac{\sqrt{3}}{3} \right) r + 2(1 + \sqrt{3})r}{2} \cdot 2r = 4 + \frac{8\sqrt{3}}{3} \cdot r^2$$

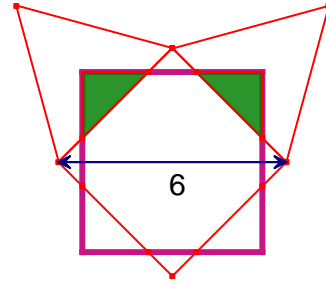
$$S_{ABHG} = \left(4 + \frac{8\sqrt{3}}{3} \right) \cdot \left(\frac{3 - \sqrt{3}}{4} \right)^2 c^2 = \frac{\sqrt{3}}{2} c^2$$

La proporció entre les àrees és:

$$\frac{S_{ABHG}}{S_{ABCDEF}} = \frac{\frac{\sqrt{3}}{2} c^2}{\frac{3\sqrt{3}}{2} c^2} = \frac{1}{3}$$

2434.- Sobre l'exterior de dos costats d'un quadrat de diagonal 6, s'ha dibuixat dos triangles equilàters. Amb vèrtexs els baricentres d'aquests dos triangles s'ha dibuixat un quadrat. Determineu l'àrea ombrejada.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de diagonal $\overline{AC} = 6$

El costat del quadrat mesura:

$$\overline{AD} = \frac{\sqrt{2}}{2} 6 = 3\sqrt{2}$$

Siga M el punt mig del costat \overline{AD}

Siga G el baricentre del triangle equilàter $\triangle ADF$

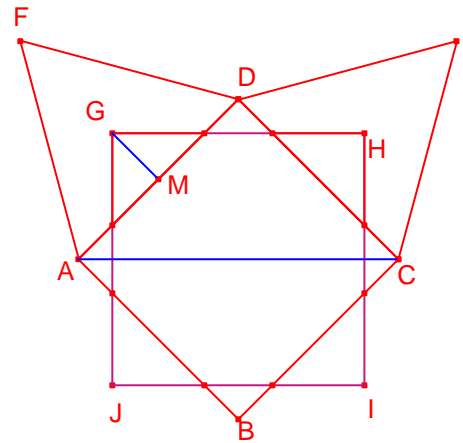
$$\overline{FM} = \frac{\sqrt{3}}{2} 3\sqrt{2} = \frac{3\sqrt{6}}{2}$$

Aplicant la propietat del baricentre:

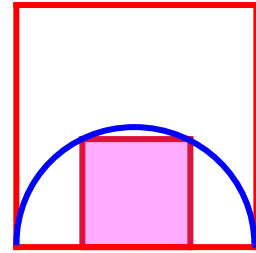
$$\overline{GM} = \frac{1}{3} \cdot \frac{3\sqrt{6}}{2} = \frac{\sqrt{6}}{2}$$

L'àrea ombrejada és:

$$S = 2 \cdot \overline{GM}^2 = 2 \cdot \left(\frac{\sqrt{6}}{2}\right)^2 = 3$$

2435.- Determineu la proporció entre les àrees del quadrat inscrit en el semicercle i el quadrat exterior.

Solució:

Siga $ABCD$ el quadrat exterior.

Siga $KLMN$ el quadrat inscrit en el semicercle.

Siga O el punt mig del costat \overline{AB} centre de la semicircumferència.

Siga $c = \overline{KL}$ costat del quadrat $KLMN$.

Siga $r = \overline{OA} = \overline{ON}$ radi de la semicircumferència.

$$\overline{OK} = \frac{1}{2}c, \overline{AB} = 2r$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OKN$:

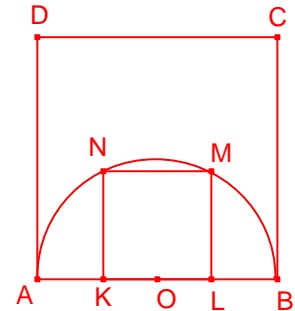
$$c^2 + \left(\frac{1}{2}c\right)^2 = r^2$$

Simplificant:

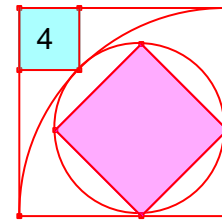
$$4r^2 = 5c^2$$

La proporció entre les àrees dels quadrats és:

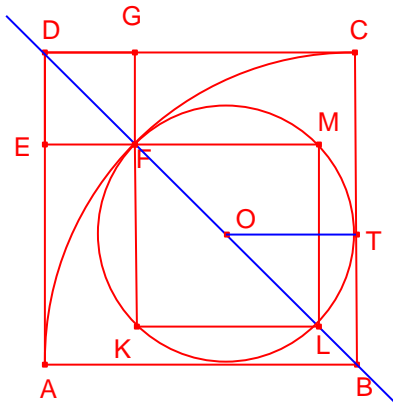
$$\frac{S_{KLMN}}{S_{ABCD}} = \frac{c^2}{4r^2} = \frac{c^2}{5c^2} = \frac{1}{5}$$

2436.- En la figura el quadrat menut té àrea 4. Calculeu l'àrea del quadrat ombrejat.

Solució:

Siga $ABCD$ el quadrat exterior de costat $c = \overline{AB}$
 Siga $DEFG$ el quadrat d'àrea 4, $\overline{DE} = 2$, $\overline{DF} = 2\sqrt{2}$

Siga $\overline{OF} = r$ el radi de la circumferència tangent al quadrant de centre B i radi $\overline{AB} = c$

L'àrea del quadrat ombrejat és igual a l'àrea del quadrat $FLMN$.

$$S_{KLMN} = 2r^2$$

$$\overline{BD} = c\sqrt{2} = c + \overline{DF} = c + 2\sqrt{2}$$

$$c = \frac{2\sqrt{2}}{\sqrt{2} - 1} = 2(2 + \sqrt{2})$$

$$\overline{BT} = \overline{OT} = r$$

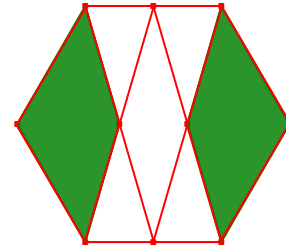
$$\overline{OB} = r\sqrt{2}$$

$$\overline{BF} = c = \overline{OF} + \overline{OB} = (1 + \sqrt{2})r$$

$$r = (\sqrt{2} - 1)c$$

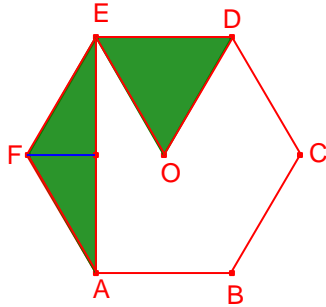
$$S_{KLMN} = 2r^2 = 2(3 - 2\sqrt{2})c^2 = 2(3 - 2\sqrt{2})4(6 + 4\sqrt{2}) = 16$$

2437.- Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea de l'hexàgon regular.

Solució:

Siga S l'àrea de l'hexàgon regular $ABCDEF$ de centre O .

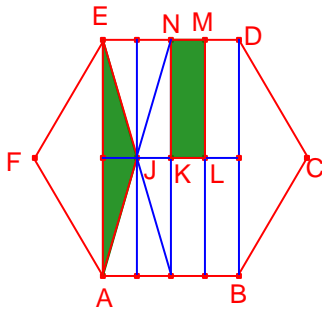

L'àrea del triangle $A\overset{\Delta}{EF}$ és igual a l'àrea del triangle equilàter $D\overset{\Delta}{EO}$.
Aleshores,

$$S_{AEF} = S_{BCD} = \frac{1}{6}S$$

L'àrea del rectangle $ABDE$ és:

$$S_{ABDE} = \frac{2}{3}S$$

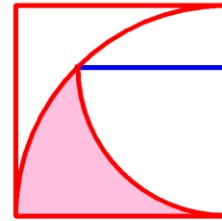
L'àrea del triangle $A\overset{\Delta}{JE}$ és igual a l'àrea del rectangle $KLMN$.
L'àrea del rectangle $KLMN$ és igual a la vuitena part del rectangle $ABDE$.
Aleshores,

$$S_{AJE} = S_{KLMN} = \frac{1}{8}S_{ABDE} = \frac{12}{83}S = \frac{1}{12}S$$

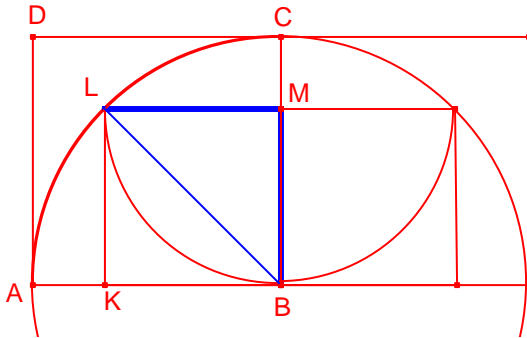
L'àrea ombrejada és:

$$S_{ombrejada} = 2 \cdot S_{AEF} + 2 \cdot S_{AJE} = 2 \cdot \frac{1}{6} + 2 \cdot \frac{1}{12} = \frac{1}{2}$$

2438.- Dos cuadrantes de circunferència estan inscrits en un quadrat.
 Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i la del quadrat.

Solució:

Siag el quadrat exterior $ABCD$ de costat $\overline{AB} = c$, radi del quadrant més gran.
 Siag M el centre del quadrant menor de radi \overline{BM}

$$\overline{BM} = \overline{ML} = \frac{\sqrt{2}}{2}c$$

$$\angle ABJ = 45^\circ$$

L'àrea ombrejada és igual a l'àrea d'un sector circular de radi $\overline{AB} = c$ d'angle

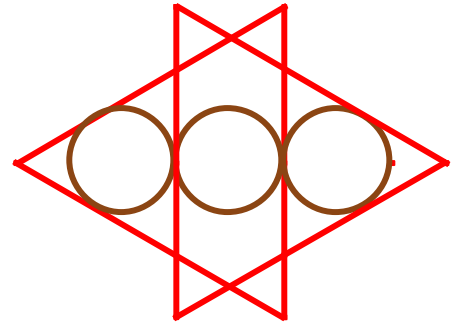
$\angle ABJ = 45^\circ$ menys l'àrea d'un segment circular de radi $\overline{BM} = \frac{\sqrt{2}}{2}c$ d'angle $\angle BML = 90^\circ$

$$S = \frac{1}{8}\pi c^2 - \left(\frac{1}{4}\pi \left(\frac{\sqrt{2}}{2}c \right)^2 - \frac{1}{2} \left(\frac{\sqrt{2}}{2}c \right)^2 \right) = \frac{1}{4}c^2$$

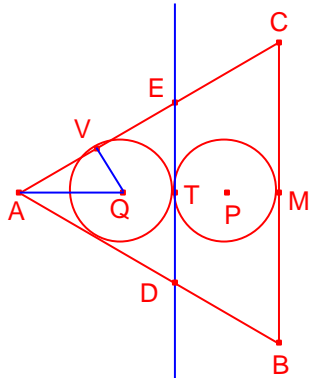
Aleshores, la proporció entre les àrees és:

$$\frac{S}{ABCD} = \frac{\frac{1}{4}c^2}{c^2} = \frac{1}{4}$$

2439.- En la figura, dos triangles equilàter estan sobreposats. Cadascun dels triangles equilàters té àrea 100. Les tres circumferències són iguals. Calculeu l'àrea total de la figura.

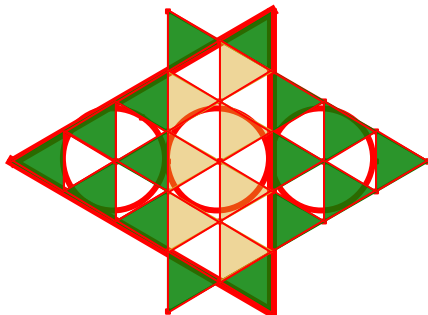
Solució:

Siga $\triangle ABC$ el triangle equilàter de l'esquerra. El triangle equilàter de la dreta tall el de l'esquerra en els punts D, E . Siga r el radi de les tres circumferències.

$$\overline{AM} = 5r, \overline{AT} = 3r$$

Podem dividir cada costat del triangle en cinc parts iguals. La figura es pot dividir amb triangles equilàters de costat la cinquena part del costat del triangle equilàter $\triangle ABC$

El triangle equilàter $\triangle ABC$ conté:
 $1 + 3 + 5 + 7 + 9 = 25$ triangles.

Aleshores,

Cadascun dels triangles menuts mesura:

$$\frac{100}{25} = 4$$

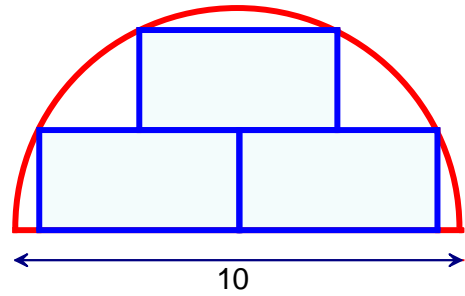
La figura conté:

$$(1 + 3 + 5 + 7 + 9) + (1 + 3 + 5) + 2 = 36$$

L'àrea de la figura és:

$$S = 36 \cdot 4 = 144$$

2440.- En una circumferència de diàmetre 10 s'han inscrit 3 rectangles iguals. Calculeu la suma de les àrees dels tres triangles.

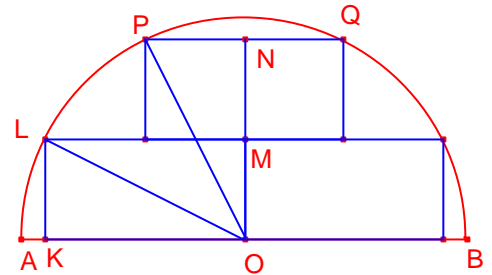
Solució:

Siga el diàmetre $\overline{AB} = 10$

Siga $\overline{OK} = a, \overline{OM} = b$ costats dels rectangle, $KLMO$.

Siga N el punt mig del costat \overline{PQ}

$$\overline{PN} = \frac{1}{2}a, \overline{ON} = 2b$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle LKO$
 $a^2 + b^2 = 5^2$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle PNO$

$$\frac{1}{4}a^2 + 4b^2 = 5^2$$

Restant ambdues expressions:

$$\frac{3}{4}a^2 = 3b^2$$

Aleshores:

$$\frac{a}{b} = 2$$

Aleshores, els tres rectangles es poden dividir en 6 quadrats de costat b

$$(2b)^2 + b^2 = 5^2$$

Aleshores, $b^2 = 5$

L'àrea ombrejada és:

$$S = 6b^2 = 30$$